

Den 20. november 2018

FOLKETINGET

Rejserapport om rejse til Grønland

Tid: 24.-28. september 2018
Sted: Grønland, Sisimiut og Nuuk.
Deltagere: Troels Ravn (S) fmd., Karin Nødgaard (DF) nfmd., Karina Adsbøl (DF), Pernille Bendixen (DF), Anni Matthiesen (V), Carl Holst (V), Trine Torp (SF) og Brigitte Jerkel Klinskov (KF).
Ledsaget af: Udvalgsassistent Lene Kaasgaard og udvalgssekretær Linda K. Johansen.

1. Formål

Formålet med udvalgsrejsen var at få mere viden om, hvordan man i Grønland arbejder med at forbygge, at børn og unge udsættes for omsorgssvigt og seksuelle overgreb, og hvilke konkrete indsatser der er iværksat for at forbedre vilkårene for og hjælpe voksne med senfølger efter seksuelle overgreb og omsorgssvigt i barndommen.

2. Væsentligste punkter fra besøget

Delegationen indledte studierejsen med et møde med borgmesteren i Qeqqata Kommunia, Malik Berthelsen, og sagsbehandlere i kommunen, der orienterede om kommunens indsatser mod seksuelle overgreb og forebyggelse over for børn og unge. Børnetalsmandens rapport fra Qeqqata Kommunia i 2017 havde bl.a. medført, at kommunen ønskede at ansætte flere sagsbehandlere på området, at man arbejdede målrettet med at få skoleelever til at respektere skolegangen mere, og at der var etableret en social døgnvagt uden for normal åbningstid.

Mødet med familiecentret i kommunen gav bl.a. delegationen indblik i, hvordan familiecentret arbejder med krisehjælp, f.eks. i forbindelse med at unge begår selvmord, og hvordan centret arbejder med forebyggelse, f.eks. ved at afholde aktiviteter for børnefamilier som kurser i madlavning og grønlandsk kultur og ved at gennemføre familieudflugter i naturen.

Delegationens besøg på døgninstitutionen for piger Pilutaq gav via musikalske indslag og oplæg ved beboerne og personalet et indblik i, hvordan musik, grønlandsk kultur og natur kan inddrages i indsatsen med at bearbejde den vrede og det svigt, pigerne føler over for familie og samfund, når de kommer til institutionen. Også arbejdet med at klargøre dem til at begå sig i eget hjem bidrog til en forståelse af virkninger af senfølger pga. overgreb. På døgninstitutionen for drenge, Qasapermiut, fortalte forstanderen bl.a. om den traditionelle fangerkultur som pædagogisk redskab til at

bearbejde drengenes traumer og styrke positive adfærdsformer og sociale relationer. En stor udfordring ift. indsatsen er manglen på uddannet fagpersonale som f.eks. psykologer.

Delegationen havde lejlighed til at mødes med Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender og Justitsområdet, Doris J. Jensen, og embedsmænd fra Socialstyrelsen og Den Centrale Rådgivningsenhed. De nyeste undersøgelser tyder på, at ca. 1/3 af voksne i Grønland er blevet krænket seksuelt som børn. Dette har bl.a. medført oprettelsen af et børnerejsehold og strategien mod seksuelle overgreb "Kiiliisa – Lad os sætte grænser" samt et større fokus på forebyggende og tidlige indsatser på social- og sundhedsområdet som f.eks. forældreforberedelse, familiebehandling, skolefællesskab og national kampagne mod seksuelle overgreb 2018-22.

Delegationen mødtes desuden med behandlere fra Rejseholdet for voksne med senfølger efter seksuelle overgreb, som fortalte om deres erfaringer med at behandle borgere i bygderne og deres arbejde med at benytte en eksperimenterende behandlingstilgang. Mødet med Kriminalforsorgen og politiet gav bl.a. delegationen indblik i arbejdet med sædelighedsforbrydere og udfordringerne i den forbindelse som f.eks. manglen på faguddannet personale som socialrådgivere, psykologer etc. Delegationen mødtes med ofre og pårørende til ofre for seksuelle overgreb og fik igennem deres personlige beretninger et indblik i de smertefulde omkostninger, som overgreb har for ofre og pårørende. Mødet med Børnetalsmanden gav et uddybende indblik i, hvor komplekst og tabuiseret emnet om seksuelle overgreb over for børn er og det vanskelige ved nedbryde barrierer, bryde tabu og sætte ord på emnet, og dermed bevidstgøre samfundet om at alle har et ansvar.

En hel dag var afsat til et besøg i bygden Atammik, som desværre blev aflyst pga. vejret. Udvalget sendte en videohilsen til beboerne i Atammik. Dagen blev i stedet programsat med bl.a. et besøg på Kofoeds Skole i Nuuk, der åbnede i 2015 og har ca. 250 brugere, hvoraf de fleste er misbrugere, et oplæg ved Gerd Mulvad MD, leder af Grønlands Center for Sundhedsforskning ved Institut for Sygepleje og Sundhedsvidenskab, og oplæg ved medarbejder fra Socialstyrelsen, Ditte Sølbeck.

3. Forberedelse og opfølgning

Studierejsen gav kendskab til, hvordan man i Grønland arbejder med at forebygge, at børn og unge udsættes for omsorgssvigt og seksuelle overgreb samt igangsatte indsatser for at hjælpe voksne, der har senfølger efter seksuelle overgreb og omsorgssvigt i barndommen.